

Sygn. akt VIII Uz 6/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSO Lilianna Michaldo (sprawozdawca)

Sędziowie:	SSO Urszula Pałkowska-Różycka SSO Grażyna Skoczeń
------------	--

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania K. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek zażalenia organu rentowego – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

na postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 04 września 2013 r.; sygn. akt IV U 637/13/N

postanawia:

uchylić postanowienie i odrzucić odwołanie.

Sygn. akt VIII Uz 6/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie Wydział IV (...) postanowieniem z dnia 04 września 2013 r., sygn. akt IV

U 637/13/N odmówił odrzucenia odwołania K. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. z dnia 08 kwietnia 2013 r., znak OW (...).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na mocy powyższej decyzji przyznał K. B. jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu, będącego następstwem wypadku przy pracy z dnia 03.09.2012 r., w wysokości 2 % tego uszczerbku. Od decyzji z dnia 08 kwietnia 2013 r. odwołanie wniósł K. B., domagając się jej zmiany i przyznania mu odszkodowania w wyższej wysokości, podnosząc, iż nie zgadza się z oceną stanu zdrowia dokonaną przez lekarza

orzecznika. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie na podstawie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c., ponieważ odwołujący nie wniósł sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W ocenie Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie przepis art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. nie znajduje zastosowania w przedmiotowej sprawie wobec czego odmówił on odrzucenia odwołania K. B.. Sąd Rejonowy wskazał, iż nie zostały spełnione wszystkie przesłanki odrzucenia odwołania na podstawie powyższego przepisu. Co prawda podstawą do wydania zaskarżonej decyzji stanowiło orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych a odwołujący nie wniósł sprzeciwu od tego orzeczenia do Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz oparł swoje odwołanie na zarzutach dotyczących wyłącznie tego orzeczenia, jednakże sprawa o jednorazowe odszkodowanie

z tytułu uszczerbku na zdrowiu nie jest sprawą o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Powyższe postanowienie zaskarżył Zakład Ubezpieczeń Społecznych O. C., wnosząc o jego uchylenie i odrzucenie odwołania K. B. od decyzji z dnia 08 kwietnia 2013 r. Organ rentowy podniósł, iż w przedmiotowej sprawie nie ma zastosowania wykładnia literalna art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. a celowościowa i systemowa, co znalazło potwierdzenie w orzecznictwie sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. celem wprowadzenia dwuinstancyjności orzekania lekarskiego było odciążenie sądów i obniżenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. zasługuje na uwzględnienie.

Spór w przedmiotowej sprawie dotyczy możliwości odrzucenia odwołania od decyzji organu rentowego o ustalenie prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, będącego następstwem wypadku przy pracy, na podstawie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. tj. z powodu niewniesienia przez odwołującego się sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika i oparcie odwołania wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia.

Sąd Okręgowy w Krakowie stwierdza, iż powyżej wskazany przepis nie może być interpretowany w oderwaniu od uregulowań prawnych zawartych w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.), a co za tymi idzie również w oderwaniu od treści ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.). Pokreślić należy, iż wyłącznie literalna (gramatyczna) wykładnia art. 477⁹ § 3¹ k.p.c., przeprowadzona w oderwaniu od przepisów przytoczonych ustaw, prowadzi do wniosków jakie wyprowadził Sąd Rejonowy.

Na podstawie art. 15 i art. 16 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych przyznanie lub odmowa przyznania jednorazowego odszkodowania oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji Zakładu. Decyzję, o której mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 4, Zakład wydaje w ciągu 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej albo wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Jeżeli

w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do jednorazowego odszkodowania oraz jego wysokość, Zakład dokonuje z urzędu wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji. Od decyzji przysługuje odwołanie w trybie i na zasadach określonych

w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych. Stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska. W przypadku ustalania prawa do świadczeń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 2 i 5-8, lekarz orzecznik lub komisja lekarska ustala również niezdolność do pracy oraz jej związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, a także związek śmierci

ubezpieczonego lub rencisty z takim wypadkiem lub chorobą. Przy ustalaniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dotyczące trybu orzekania o niezdolności do pracy.

Przepis art. 14 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych znajdujący zastosowanie w przedmiotowej sprawie na podstawie powyższego odesłania, stanowi, że od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu, zwanej dalej "komisją lekarską", w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia. Zgodnie zaś z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych od decyzji Zakładu przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Natomiast w uzasadnieniu projektu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 121, poz. 1264) zwrócono uwagę na potrzebę wzmocnienia w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych merytorycznego nadzoru nad orzecznictwem lekarzy orzeczników - przez wprowadzenie w Zakładzie instancji odwoławczej w zakresie orzecznictwa lekarskiego. Równolegle - dla ociążenia sądów zaproponowano zmiany w k.p.c. w zakresie procedury w sprawach odwołań rozpatrywanych przez sądy. Sądy odrzucałyby odwołania od decyzji opartych na orzeczeniu lekarza orzecznika, jeżeli zainteresowany nie wykorzystał drogi odwoławczej przed organem rentowym.

W związku z powyższym przy ustalaniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, stosując odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dotyczące trybu orzekania o niezdolności do pracy słowa „przy ustalaniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu...” zastępuje się słowami „przy stwierdzeniu niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji....”.

Odwołujący się K. B., prawidłowo pouczony o prawie wniesienia sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie wniósł sprzeciwu do komisji lekarskiej tego Zakładu. Tym samym nie została wyczerpana na etapie postępowania administracyjnego dwuinstancyjna procedura orzekania lekarskiego obowiązująca od dnia 01 stycznia 2005 r. Z woli ustawodawcy nie wszystkie decyzje podlegają kontroli merytorycznej z uwagi na np. niewyczerpanie dwuinstancyjnego trybu orzekania w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym. Tak jest w mniejszej sprawie a to wobec treści art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. mówiącego, że sąd odrzuci odwołanie w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli osoba zainteresowana nie wniosła sprzeciwu od tego orzeczenia do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia.

Sąd Okręgowy w Krakowie podkreśla, iż ustawodawca nie różnicuje sytuacji ubezpieczonych wnoszących sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS w zależności od rodzaju dochodzonego świadczenia. Wykładnia celowościowa wskazuje na to, że zamiarem ustawodawcy było zastosowanie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, do których ustalenia wymagane jest orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, od którego przysługuje sprzeciw.

Pogląd ten znajduje również oparcie w utrwalonym orzecznictwie sądowym, potwierdzającym, iż zastosowanie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. nie ogranicza się jedynie do przypadków odwołań w sprawach o świadczenia z ubezpieczeń społecznych, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji (vide: postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 11 lutego 2010 r., V Uz 4/10).

W tym stanie rzeczy w oparciu o cytowane przepisy przy jednoczesnym uwzględnieniu treści art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono, jak

w sentencji postanowienia.